SKANDINAVIAS FØRSTE JIHADISTER

Nyoppdagede primærkilder viser et skandinavisk innslag blant afghanaraberne i 1980-årene. Jihadismen i nord er antakelig eldre enn tidligere antatt.

THOMAS HEGGHAMMER

Når kom egentlig jihadismen til Skandinavia? Fenomenet kan fremstå som relativt nytt, siden det kun er de siste ti årene vi har sett islamistiske terrorangrep og høye antall fremmedkrigere. De spesielt interesserte vet at jihadistnettverkene i Skandinavia er noe eldre og at det allerede i 1990-årene ble avdekket militante miljøer i både Danmark og Sverige. I denne artikkelen skal vi se at jihadismens nordiske røtter går enda lenger tilbake, til 1980-årene og krigen i Afghanistan. Nye primærkilder viser at det var kontakt mellom muslimer i Skandinavia og det arabiske fremmedkrigermiljøet i Peshawar så langt tilbake som til 1985 og at et lite antall personer reiste til Afghanistan for å slåss. Dette viser at den transnasjonale jihadistbevegelsen nådde Skandinavia relativt tidlig og at miljøene som ble avdekket her i 1990-årene ikke oppsto i et vakuum.

Artikkelen undersøker i hvilken grad ikke-afghanske muslimer i Skandinavia var involvert i Afghanistan-krigen i 1980-årene, med sikte på å belyse spørsmålet om når og hvordan jihadismen først kom til uttrykk i Skandinavia. Jeg bruker begrepet «jihadisme» i betydningen transnasjonal voldelig islamisme.¹ I ordet «transnasjonal» ligger

en idé om at den voldelige aktiviteten ikke er begrenset til aktørens opprinnelsesland. Typiske eksempler på transnasjonal jihadisme er fremmedkrigervirksomhet, voldsangrep utenfor konfliktsoner (slik som terrorangrep i Vesten) og støttearbeid til slike aktiviteter.² I denne sammenhengen vil derfor ikke-afghanske muslimers fremmedkrigerreiser og støttevirksomhet til Afghanistan-krigen falle innenfor begrepet, mens eksilafghaneres aktiviteter havner utenfor.

Studien er et biprodukt av et større forskningsprosjekt om afghanarabernes historie i 1980-årene, hvor jeg gikk systematisk gjennom en stor mengde arabiske primærkilder, slik som bøkene, tidsskriftene og reiseskildringene til de arabiske fremmedkrigerne i Afghanistan.³ Underveis noterte jeg alle henvisninger til Skandinavia, og det er disse jeg presenterer her. Jeg har i tillegg gått gjennom sekundærlitteraturen om islamisme i Skandinavia, søkt i Retriever på norsk pressedekning av Afghanistan i 1980-årene, og intervjuet et lite antall personer som var aktive i det muslimske miljøet i Norge på samme tid. Studien er ikke utfyllende, og den har et norsk bias i kildetilfanget, men den er et første steg i en utforsking av jiha-

dismens tidlige historie i Skandinavia, en tematikk som til nå nesten ikke har vært behandlet i forskningslitteraturen. Artikkelen består av fire deler: en litteraturgjennomgang, en beskrivelse av den politiske konteksten, en presentasjon av de nye kildene og en diskusjon av deres betydning.

JIHADISMENS HISTORIE I SKANDINAVIA

Jihadismens historie i Skandinavia er understudert, men noe vet vi.⁴ I grove trekk skisserer litteraturen et fenomen som startet i 1990-årene med støttevirksomhet til militante grupper i utlandet.⁵ Danmark var først ute. Tidlig i 1990-årene hadde et miljø på flere titalls personer tilknyttet den egyptiske gruppen al-Gama'a al-Islamiyya (GI).⁶ Sverige fikk i midten av 1990-årene et liknende nettverk som drev omfattende støttevirksomhet for den algeriske gruppen Groupe Islamique Armé (GIA).⁷ Begge miljøene inngikk i større internasjonale nettverk med forgreninger til andre grupper, og gjennom hele 1990-årene sendte de folk til treningsleirer i Afghanistan.⁸ Noen få personer skal også ha reist som fremmedkrigere i 1990-årene til Bosnia, Tsjetsjenia og muligens Kasjmir.⁹

På 2000-tallet begynte angrepsaktiviteten på skandinavisk jord.¹⁰ Karikaturstriden genererte særlig mye aktivitet i Danmark med Glostrup-saken (2005), Vollsmose-plottet (2006), Glasvejsaken (2007), samt flere angrepsplott mot Jyllandsposten og et økseangrep på karikaturtegneren Kurt Westergaard.¹¹ Svenske jihadister angrep lite hjemme, men var aktive i al-Qaidanettverk i utlandet, spesielt i Irak. Likevel kom Sverige nær en tragedie med Stockholm-angrepet i 2010.¹² Gjennom 2000-tallet fortsatte også støttevirksomheten og fremmedkrigervirksomheten til steder som Irak, Pakistan og Somalia.

I 2010-årene ble miljøene større og fikk en sterkere lokal forankring, ikke minst på grunn av fremveksten av såkalte «gateway groups», slik som

Profetens Umma i Norge og Kaldet til islam i Danmark. Dette var organisasjoner som markerte seg offentlig med radikal retorikk, men som ikke planla angrep og derfor unngikk lovens lange arm. De tiltrakk seg en ny generasjon innvandrerungdom som hadde vokst opp i Skandinavia og konvertitter. Mange av dem inngikk senere blant de over 500 skandinaviske muslimene som reiste til Syria som fremmedkrigere mellom 2012 og 2015. Senere kom flere angrep inspirert av Den islamske staten, blant annet i København i 2015 og i Stockholm i 2017. I dag har strenge mottiltak stoppet reisevirksomheten og svekket gateway-gruppene, men nettverkene har overlevd, særlig i Sverige, hvor sikkerhetstjenesten SÄPO følger et miljø på over 700 personer.¹³

Men hvordan oppsto de første jihadistmiljøene? Takket være Matias Seidelins bok *Allahs danske krigere* vet vi mest om det danske al-Gama'a al-Islamiyya-nettverket i København og Aarhus.¹⁴ Det vokste for alvor fram etter 1992 da Tal'at Fu'ad Qasim (Abu Talal) og et titalls andre egyptiske GI-veteraner kom som asylsøkere fra Peshawar i Pakistan til Danmark. Der knyttet de seg til et radikalt miljø rundt den palestinske imamen Ahmed Abu Laban i Tawba-moskéen i København. Vi vet mindre om opphavet til GIA-miljøet rundt Brandbergen-moskéen i Haninge utenfor Stockholm, men sannsynligvis spilte nyankomne militante en rolle også her. En av de sentrale personene i miljøet, algerieren Abdelkarim Deneche, hadde kommet til Sverige i 1992, sannsynligvis som allerede aktiv FIS- eller GIA-medlem. Men det har vært uklart i hvilken grad det fantes et radikalt vertsmiljø der fra før.

Ser vi nøyere på litteraturen, finner vi enkelte indikasjoner på at det var radikale islamistmiljøer i Skandinavia allerede i 1980-årene. Ifølge Seidelin hadde Tawba-moskéen i København fått en mer utpreget islamistisk profil på slutten av 1980-årene. Personer fra miljøet demonstrerte utenfor

den sovjetiske ambassaden i København hver årssdag for invasjonen av Afghanistan, og de samlet inn penger til de afghanske Mujahidin fra senest 1987.¹⁵ Et av medlemmene, den senere kjente danske jihadisten Said Mansour, skal på denne tiden ha samlet inn penger til Mujahidin-lederen Abd Rabb al-Rasul Sayyaf og trykket Afghanistan-relatert jihadistlitteratur på et eget lite forlag kalt al-Nour.¹⁶ Og i 1990 kom GIS åndelige leder, den såkalte «blinde sjeiken» Omar Abd al-Rahman, til Danmark for å holde forelesninger etter invitasjon fra Ahmed Abu Laban og Tawba-moskéen. I Norge må det også ha vært interesse for Afghanistan-krigen i 1980-årene, fordi Mohammed Bouras, daværende leder i Islamsk råd i Norge, fremviste i en bok fra 1998 detaljert kunnskap om afghanaraberne idet han omtalte «Abdallah Azzam, Abu Othman, Abu Hamzah, Yahya Sanyor, Abdus-Samad Meftah, Abu Dajjanah og mange andre som forlot sine kjære og kom til Afghanistan for å hjelpe.»¹⁷ Om Sverige vet vi mindre, men ifølge Jonas Otterbeck inneholdt det svenskspråklige islamske tidsskriftet Salaam [Fred] artikler om Afghanistan på denne tiden.¹⁸

Vi finner også hint i litteraturen om fremmedkrigerreiser fra Skandinavia til Afghanistan i 1980-årene. Michael Taarnby skriver at «et ukjent antall danske statsborgere eller personer med opphold i Danmark reiste til Afghanistan på 1980-tallet for å delta i jihad mot den sovjetiske okkupasjonen.»¹⁹ Seidelin nevner at det i Tawba-moskéen tidlig i 1990-årene var «omkring ti veteraner fra Afghanistan-krigen som alltid satt og ba for seg selv i et hjørne.» Brynjar Lia og Petter Nesser skriver at «flere kilder hevder at en håndfull norske statsborgere befant seg i konfliktområdet på [1980-tallet].»²⁰ Det mest håndfaste beviset så langt er Marco Nilssons intervju med to personer i Sverige, «Ahmed» og «Hamza», som sa de hadde kjempet i Afghanistan i 1980-årene og at førstnevnte hadde tilbragt tid i Abdallah

Azzams gjestehus i Peshawar.²¹ Som vi skal se var Ahmed og Hamza ikke alene, men først litt om den politiske konteksten på denne tiden.

AFGHANISTAN OG SKANDINAVIA I 1980-ÅRENE

I desember 1979 invaderte Sovjetunionen Afghanistan for å berge det vaklende kommunistiske regimet i Kabul. Det ble starten på en lang og blodig krig. Den røde armé trakk seg ut i 1989, men krigen fortsatte til det afghanske kommunistregimet ble styrtet våren 1992. Den afghanske motstandsbevegelsen, kjent som Mujahidin, not stor folkelig sympati fra både den muslimske verden og Vesten, og mottok betydelig økonomisk støtte fra stater som Saudi-Arabia og USA. Motivasjonen for den eksterne støtten varierte: Vestlige stater så på konflikten som en anledning til å skade Sovjetunionen, den vestlige venstresiden så den som en kamp mot imperialismen, mens muslimske stater og organisasjoner var opptatt av å vise solidaritet med andre lidende muslimer. Det var bred konsensus i den muslimske verden om at motstandskampen utgjorde en legitim jihad, og krigen ble omtalt som sådan av muslimske geistlige så vel som statsledere.

Islamister i den arabiske verden så det som en religiøs plikt å støtte kampen, og de engasjerte seg tungt i støttevirksomheten for Mujahidin og hjelpearbeid for den afghanske sivilbefolkningen. Enkelte ideologer, spesielt palestineren Abdallah Azzam, gikk lengre og mente at muslimer var pliktet til å sloss ved afghanernes side. Azzam flyttet selv til Pakistan i 1981 og opprettet i 1984 en organisasjon i Peshawar kalt Tjenestekontoret som tilrettela for utenlandske krigsfrivillige. Dette gjorde han sammen med Osama bin Laden, som finansierte gildet. Fram til sin død i et attentat i 1989 drev Azzam aktiv internasjonal rekruttering av fremmedkrigere gjennom egne bøker, tidsskriftet al-Jihad og omfattende foredragsvirksomhet i Midtøsten, Europa og USA. Dette bidro

sterkt til at om lag 7000 muslimske fremmedkrigere – de såkalte afghanaraberne – reiste til Afghanistan i siste halvdel av 1980-årene.²² Afghanaraberne var et ikke-statlig fenomen: Mange stater, inkludert europeiske land, tolererte fremmedkrigervirksomheten, men de støttet den ikke aktivt, slik enkelte skribenter har hevdet.²³

I Skandinavia, som i 1990 hadde cirka 18 millioner innbyggere, bodde det på denne tiden mellom 140 000 og 190 000 muslimer: mellom 50 000 og 100 000 i Sverige, cirka 55 000 i Danmark og cirka 36 000 i Norge.²⁴ Så godt som alle var kommet etter 1965, de første som arbeids-

Lars Løkke Rasmussen reiste til Pakistan og lot seg avbilde i pakistansk kjortel og med kalasjnikov i hånden.

innvandrere, de neste gjennom familiegjenforening, og noen (i 1980-årene) som flyktninger. De utgjorde en etnisk blandet befolkning hvis sammensetning var noe ulik i de tre skandinaviske landene, blant annet hadde Sverige en høyere andel arabisktalende enn Norge og Danmark.²⁵ I alle tre landene var den muslimske befolkningen sterkt fragmentert langs etniske og språklige linjer. De var også i gjennomsnitt lavt utdannet og lite politisert, men i løpet av 1980-årene hadde graden av organisering i trossamfunn økt kraftig.²⁶ Vi vet imidlertid lite om de utenrikspolitiske holdningene i de muslimske miljøene på denne tiden, ettersom islamforskningen ikke har beskjeftiget seg med dette.

I samfunnet for øvrig fikk Afghanistan-krigen betydelig oppmerksomhet, og det var ukontroversielt å støtte Mujahidin. En ting var alle solidaritetsorganisasjonene og hjelpeorganisasjonene som med støtte fra både folk og

myndigheter sendte nødhjelp til Afghanistan. En annen ting var aktørene på ytre venstre og høyre fløy som bidro med militær støtte. I Norge for eksempel samlet Rød Ungdom i 1984 inn rundt 120 000 kr for det eksplisitte formål å kjøpe våpen til Mujahidin-kommandanten Ahmed Shah Masoud, mens et nettverk av høyreorienterte antikommunistere rekrutterte et lite antall norske leiesoldater til Afghanistan.²⁷ I tillegg ga politikere og myndigheter sin velsignelse til motstandskampen, for eksempel reiste det norske Stortingets utenrikskomite til Peshawar og møtte Mujahidinledere i 1986.²⁸ I Danmark tok lederne for tre borgerlige ungdomspartier, inkludert daværende leder i Venstres ungdom og nåværende statsminister Lars Løkke Rasmussen, kontakt med Tawba-moskéen i 1987 om en felles pengeinnsamling til Mujahidin.²⁹ I 1988 reiste Rasmussen selv til Pakistan for å avlevere pengene og lot seg samtidig avbilde i pakistansk kjortel og med kalasjnikov i hånden.

I tillegg drev afghanske flyktninger støttevirksomhet for krigen i hjemlandet. I både Danmark og Norge hadde Mujahidin representanter som blant annet produserte tidsskrifter. Et av dem, Den danske mujahed, var på dansk og ble produsert i Aarhus i 1988 og 1989 for Information Bureau of Afghan Mujahideen in Denmark av en redaktør ved navn Ahmad Shah Qayumi.³⁰ To andre, Afghanistan og Rastgoyan [De sannferdige], var på dari og pashto, og ble produsert i København på henholdsvis starten og slutten av 1980-årene.³¹ Begge to tilhørte partiet til Sibghatullah Mujaddidi, som hadde bodd fire år i København i 1970-årene.³² I Oslo drev afghaneren Mohamed Wolasmal et informasjonssenter kalt «Mujahid» som ga ut to tidsskrifter på pashto, et kalt Mujahid Wolas [Mujahid-nasjonen] (fra 1986), og De Afghanistan Jang [Slaget om Afghanistan] (fra 1987).³³ En annen afghansk eksilaktivist i Norge var Hizb-e Islami-tilknyttede Mohammad Tariq

Bazger, som fra 1988 drev et representasjonskontor kalt Dawat Independent Media Center fra Lillestrøm-området utenfor Oslo. Fra 1988 publiserte han et tidsskrift på dari og pashto kalt Dawat [Kallet] «som henvendte seg til afghanere i [...] Norge, Sverige og Danmark.»³⁴

Dette foregikk for øvrig ikke bare i Skandinavia; Mujahidin publiserte flere hundre tidsskrifter i løpet av krigen, og over tretti av dem ble produsert i Europa og USA.³⁵ I Skandinavia som i andre vestlige land var det etter alt å dømme lite kontakt mellom de afghanske støttenettverkene og de ikke-afghanske miljøene som beskjeftiget seg med Afghanistan, noe som antakelig skyldtes en kombinasjon av språkforskjeller og ulike politiske interesser. De afghanske eksilaktivistene representerte en nasjonalistisk form for islamisme som skilte seg fra den transnasjonale ideologien til afghanaraberne på flere punkter. Mens eksilafghanerne hadde mest kontakt med de afghanske Mujahidin-partiene – med noen unntak, som vi skal se nedenfor – hadde de arabiske islamistene først og fremst kontakt med afghanaraberne i Peshawar.

SKANDINAVISKE MUSLIMER OG AFGHANISTAN

Primærkilder fra afghanarabersamfunnet i Peshawar vitner om jevnlig kontakt med arabiske islamister i Skandinavia under siste halvdel av 1980-årene. En første indikasjon er at Abdallah Azzams tidsskrift al-Jihad ble distribuert i alle de skandinaviske landene. Fra og med mars 1986 inneholder al-Jihad en liste over internasjonale distributører, og her er alle de skandinaviske hovedstedene representert, ved siden av 14 andre byer i Midtøsten og Europa. Adressene var «Islamic Center, Youngs gate 7, Oslo 1, Norway», «Islamiska forbunder, Högbergsgatan 59, S-116-20 Stokholm» og «AZIZ ALWALY/Scandiagade 58, 4tu/2450 KPH, SV, DANMARK».³⁶ Fra september 1986 er også lokale løssalgspriker trykket på tids-

skriftets forside, og her finner vi både Sverige og Danmark (prisen i begge land var 15 kroner).³⁷ Al-Jihad ble først lansert desember 1984, så det faktum at formell kontakt var opprettet allerede 15 måneder senere tyder på at de involverte miljøene hadde gode kontakter fra før i internasjonale islamistmiljøer. Som vi skal se nedenfor hadde bladet svenske lesere allerede sommeren 1985, noe som vitner om en meget rask informasjonsflyt.

Mottakeren på den danske adressen er ukjent, men de svenske og norske adressene peker mot søstermiljøene Islamiska forbunden (IF) i Stockholm og Rabita i Oslo. Det norske mottakspunktet skal ha blitt håndtert av en nordafrikaner som først var tilknyttet Islamic Cultural Center, men som ble med i Rabita da det ble etablert i 1987.³⁸ En annen person tilknyttet Rabita i 1989 sier han leste al-Jihad regelmessig.³⁹ Islamiska forbunden og Rabita var arabiskdominerte organisasjoner med henholdsvis cirka hundre og tjue aktive medlemmer rundt 1989 og hadde regelmessig kontakt med hverandre.⁴⁰ Begge var kjent for sine forbindelser til Det muslimske brorskapet, så kontakten mellom Skandinavia og Peshawar kan ha oppstått gjennom internasjonale brorskapsnettverk.⁴¹ Afghanaraberbevegelsen hadde et stort innslag av muslimbrødre. Ikke minst hadde Abdallah Azzam selv vært sentral i det jordanske brorskapet, og vi vet at han brukte sitt store nettverk av brorskapskontakter til å spre informasjon om Afghanistankrigen.

Det er uklart hvordan selve distribusjonen foregikk. Kanskje var adressene i al-Jihad mottakspunkter hvor abonnenter kunne hente sin utgave hver måned. Formodentlig forekom også løssalg, ettersom løssalgspriken var trykket på bladet og det var fullt mulig å få al-Jihad sendt hjem til seg for 25 dollar per år.⁴² Kanskje hadde Islamiska forbunden og Rabita bokutsalg hvor al-Jihad ble solgt over eller under disk. Vi vet heller ikke hvor stor den skandinaviske distribusjonen var. Den globale

distribusjonen av al-Jihad var på cirka 15 000 eksemplarer i 1986–1988 og cirka 35 000 eksemplarer fra 1988 til 1990.⁴³ De største markedene var Saudi-Arabia og USA, og det er ingenting som tyder på at det ble solgt spesielt mange eksemplarer i Skandinavia.

Vi kan også lese i al-Jihad om korrespondanse mellom tidsskriftredaksjonen og personer i Sverige. I oktober 1985, bare ti måneder etter at tidsskriftet ble lansert, skriver en Nabil Abbas fra Sverige et brev til al-Jihad-redaksjonen. Innholdet er ikke kjent, men han takkes med en notis i bladet: «Takk for at du viser interesse for dine stridende brødre. Vi håper vi kan holde kontinuerlig kontakt. Du vil få et personlig brev i posten med det du etterspurte.»⁴⁴ To måneder senere sender han enda et brev, og blir igjen nevnt i bladet: «Nabil Abbas, Sverige: Vi har sendt brevet

En arabiskdrevet islamsk hjelpe- organisasjon samarbeidet med aktører i Sverige rundt 1988.

ditt til den saudiske Røde halvmåne.»⁴⁵ Rundt samme tid skriver også en annen person i Sverige inn og blir nevnt ved navn: «Bror Rastegar Mustafa – Sverige. Ditt brev etterlot et sterkt inntrykk i våre sjeler. Vi har sendt tidsskriftet til deg. Vi håper du vil fortsette å samarbeide med oss og at du vil sende det du har av nyheter.»⁴⁷

Kanskje var det denne Mustafa som skrev til al-Jihad for å informere om en nyhet fra Norge. Samme nummer (november 1985) inneholdt nemlig en notis om bombingene av Nor-moskéen i Oslo tidligere den sommeren. Hver utgave av al-Jihad hadde en spalte med nyheter om muslimer rundt om i verden. Vanligvis inneholdt den nyheter fra konfliktområder som Filippinene og Eritrea, men denne gangen var Oslo i søkelyset:

«Norge: En gruppe kalt ‘De norske nynazistene’ plasserte en bombe i en moské midt i Norges hovedstad Oslo. Den ødela moskékuppelen og skadet en person. Moskéledelsen sa den hadde mottatt to anonyme innringinger som krevde at moskéen skulle stenges.»⁴⁸ Beskrivelsen er noe upresis; den gir feil navn på nynazistgruppen og unnlater å nevne at moskéen tilhørte Ahmadiyya-samfunnet (som de fleste islamister anser som vantro), noe som peker mot at kilden ikke bodde i Norge selv. Dette var for øvrig den eneste nyheten fra Skandinavia i denne spalten i 1980-årene.

I april 1988 trykte al-Jihad også et leserinnlegg fra nord: «Appell fra den muslimske studentunionen i Skandinavia til muslimene i de skandinaviske land.»⁴⁹ Erklæringen oppfordret skandinaviske muslimer til enten å slåss selv i Afghanistan eller å gi penger til saken: «Den som ikke kan sette kursen mot jihadens land kan i alle fall støtte denne jihad med sine penger og eiendeler.» Det er uklart hvem som sendte denne erklæringen, for det fantes etter alt å dømme ingen organisasjon med det offisielle navnet Muslimsk studentunion i Skandinavia på den tiden. Det kan ha vært en ad-hoc betegnelse brukt enten for en felleserklæring fra nasjonale muslimske studentforeninger eller av en nasjonal forening (eller liten gruppe skribenter) som ga seg ut for å representere hele Skandinavia. Et Google-søk på arabisk frembringer én artikkel hvor dette navnet forekommer. Der er det omtalt som en del av det svenske Islamiska rådet (*al-majlis al-islami*).⁵⁰ Sporene leder altså mot Sverige, men vi kan ikke konkludere.

Vi vet også at en arabiskdrevet islamsk hjelpeorganisasjon med bånd til Abdallah Azzam samarbeidet med aktører i Sverige rundt 1988. Dette året inngikk Abdallah Azzam og en kanadisk islamsk hjelpeorganisasjon et samarbeidsprosjekt ved navn al-Tahaddi [utfordringen]. Høsten 1988

røk de to partene uklar med hverandre, og da de skulle erklære prosjektet for opphevet, sendte de meldinger til al-Tahaddis samarbeidspartnere i utlandet, og en av disse var i Sverige.⁵¹ Vi vet imidlertid ikke hvem det var.

Det var også etterspørsel i Sverige etter foredragsbesøk fra Abdallah Azzam. Rundt 1988 skal Azzam ha lovet å sende sin høyre hånd Tamim al-Adnani til Sverige for å holde foredrag, noe han vanligvis gjorde hvis han selv var invitert, men ikke hadde tid til å komme. Da al-Adnani heller ikke kom, skal svenskene ha ringt Tjenestekontoret direkte for å mase. I sin nekrolog til al-Adnani (som døde høsten 1989) skrev Azzam at «en bror ringte Afghanistan fra Sverige og spurte, 'hvor er sjeik Abdallah Azzam? Jeg vil snakke med ham fordi han lovet å sende oss sjeik Tamim al-Adnani for å holde noen forelesninger her i Sverige'».⁵²

Et islamsk tidsskrift utgitt i Norge skal også ha sendt en person til Peshawar for å intervju Abdallah Azzam. I 1990-årene ble det publisert en arabisk biografi av Azzam, og denne inneholder et transkribert intervju gjennomført i oktober 1989 av en person ved navn Muhammad Ashraf, som beskrives som en utsending fra en islamsk publikasjon i Norge. I følge denne kilden het tidsskriftet al-Da'wa al-Islamiyya [Det islamske kall] og «ble utgitt i Norge av Muhammad Tariq al-Baryali, representanten for Mujahidin der.»⁵³ Det er ikke bekreftet hvem disse personene var, men det kan ha vært eksilafghanere i Norge, for som nevnt ovenfor drev den Lillestrøm-baserte afghaneren Mohammad Tariq Bazger et tidsskrift med tittelen Dawat på slutten av 1980-årene.⁵⁴

Sist, men ikke minst vet vi nå helt sikkert at det reiste fremmedkrigere fra Skandinavia til Afghanistan, fordi to av dem ble portrettert tidlig i 1990 i et arabiskspråklig tidsskrift utgitt i Peshawar.⁵⁵ I et intervju over tre sider i al-Bunyan al-Marsus [Den kompakte struktur] møter vi «Abd al-Malik al-

Swidi» og «Abu Musa», to unge svensker som reiste til Afghanistan som fremmedkrigere i 1989. Abd al-Malik var en svensk-italiener som hadde konvertert til islam som 21-åring i 1988 og reist til Afghanistan året etter. Han konverterte i Stockholms moské, og ser ut til å ha tilhørt denne da han reiste ut. Etter ankomst fikk han militær trening i Sada, Khalden og Khowst for så å kjempe ved fronten, en standardrute for fremmedkrigere på denne tiden. I intervjuet omtaler han det svenske samfunnet som skittent, kritiserer svenske muslimer flest for å være uinformerte, og sier han har ingen planer om å reise hjem. Han forklarer imidlertid ikke hvordan han ble rekruttert eller hvordan han reiste. Det får vi derimot høre fra

Abd al-Malik var en svensk-italiener som hadde konvertert til islam i 1988 og reist til Afghanistan året etter..

Abu Musa, som var en 19 år gammel svensk-algerier fra Stockholm. Foreldrene skilte lag tidlig, og han vokste opp med sin svenske mor mens faren bodde i Algerie. Som 18-åring fikk han en religiøs oppvåkning etter at faren besøkte ham i Stockholm og tok ham med i moskéen. Senere møtte han en mann i Stockholms moské med kallenavnet Abu Amina som «snakket til [ham] om jihad.» Deretter reiste han via København, Istanbul og Karachi til Peshawar, hvor han spurte seg fram til Azzams Tjenestebyrå. Etter trening i Sada og Khalden kjempet han ved fronten. I likhet med sin landsmann var Abu Musa kritisk til Sverige og til svenske muslimer og sa han ønsket å slåss videre, gjerne i andre konfliktområder som Palestina og Filippinene.

Vi vet ikke om disse personene var representative for fremmedkrigerne på denne tiden,

men det er uansett interessant å notere at begge var unge og nykommere til islam. Dette er en type profil vi kjenner godt fra de senere års jihadisme i Europa, og som tidvis er blitt fremhevet som et relativt nytt fenomen.⁵⁶ Her ser vi imidlertid to tidlige eksempler på radikalisererte konvertitter, noe som kan tyde på en større historisk kontinuitet i radikaliseringsmønstrene i den europeiske jihadismen enn tidligere antatt.⁵⁷

Den ekte identiteten og videre skjebnen til Abu Musa og Abd al-Malik er ukjent, men de er avbildet i artikkelen, så kanskje vil det med tiden fremkomme mer informasjon om dem. Vi vet heller ikke hvem Abu Amina var, men vi kan notere at Mohamed Moumou – en svensk-marokkaner som var sentral i det svenske jihadistmiljøet i 1990- og 2000-årene – senere skal ha brukt aliaset Abu Amina.⁵⁸ Moumou kom til Sverige rundt 1987 og det er ikke utenkelig at han var aktiv i Stockholms moské i 1989. Vi vet heller ikke om Abu Musa og Abd al-Malik reiste sammen eller kjente hverandre i Sverige, men begge var fra Stockholmsområdet og var tilknyttet Stockholms moské før utreisen. En norsk kilde som hadde mye kontakt med Islamiska forbundet (som drev Stockholms moské) rundt 1990 bekrefter at interessen for Afghanistan var noe større der enn i Oslo. Vedkommende husker en person med nordafrikansk bakgrunn som var spesielt opptatt av Afghanistan og som reiste dit og kom tilbake.⁵⁹ Kilden kjenner ikke til andre som reiste, og understreker at det generelle engasjementet for Afghanistan i både Oslo og Stockholm var lavt.

Etter alt å dømme var det ikke mange som reiste til Afghanistan. I tillegg til de tre ovennevnte svenskene, har vi «Ahmed» og «Hamza» fra Marco Nilssons studie (forutsatt at ikke flere av disse er én og samme person). I tillegg har vi Taarnbys observasjon, basert på danske intervjuer, om at «et antall» reiste fra Danmark. Vi må ta høyde for at det kan ha vært andre reisende som

ikke har blitt nevnt i kildene. Dermed kan vi konservativt anslå at rundt ti skandinaviske muslimer reiste som fremmedkrigere til Afghanistan før 1990, hvorav de fleste ser ut til å ha reist på slutten av tiåret. Det reelle tallet kan ha vært noe høyere, men vi snakker uansett om en svært liten del av den totale muslimske befolkningen. At såpass få reiste på tross av få hindringer og lite stigma rundt fremmedkrigervirksomhet tyder på at islamistmiljøene generelt var ganske små.

EN REVIDERT HISTORIE

Vi har sett at det i Skandinavia i 1980-årene forekom en rekke typer islamistisk motivert støttevirkosomhet for krigen i Afghanistan: sympatimerkninger, pengeinnsamlinger, publisering av støtteerklæringer, distribusjon av tidsskrifter, kommunikasjon med det arabiske islamistmiljøet i Peshawar og rekruttering av skandinaviske muslimske fremmedkrigere. Omfanget av virksomheten var ikke veldig stor, vi snakker antakelig om et samlet støttemiljø på noen få hundre personer som til sammen sendte et lite titalls fremmedkrigere og kanskje noen hundre tusen innsamlede kroner. Likevel er dette et viktig funn som hjelper oss å forstå når og hvordan jihadismen vokste fram i Danmark, Norge og Sverige.

Hovedinnsikten er at jihadismen i Skandinavia er eldre enn tidligere antatt, for fenomenet ser ut til å ha startet allerede i 1980-årene. Dette har forskere tidligere hatt mistanke om, men ikke fått bekreftet. Vi vet nå at det fantes islamistmiljøer på den tiden som var i kontakt med relativt radikale islamistgrupper i den arabiske verden. For Sveriges del må en slik kontakt ha eksistert allerede i 1985, ettersom bladet al-Jihad fant veien til landet bare noen få måneder etter lanseringen i desember 1984. I både Danmark og Sverige ble kontakten så god og engasjementet så stort at det ble aktuelt å invitere store skikkelser som

Abdallah Azzam og Omar Abd al-Rahman til Skandinavia. I Norge ser det ut til å ha vært mindre aktivitet, men likevel nok interesse til at tidsskrifter som al-Jihad ble lest her gjennom hele siste halvdel av 1980-årene.

Selv om vi kan flytte startpunktet for den skandinaviske jihadismen noen år tilbake i tid, er det viktig å understreke at disse tidlige miljøene neppe var like radikale som de nettverkene som opererte i Danmark og Sverige i 1990-årene. For 1980-årenes Skandinavia er det antakelig mer presist å snakke om «proto-jihadisme» i den forstand at miljøene ikke var like ideologisk bevisste og ekstreme som de som skulle komme senere. Støttevirksomheten i 1980-årene var begrenset i omfang, rettet mot én enkelt konflikt, og til støtte for en opprørsbevegelse som drev relativ konvensjonell krigføring. I tillegg var det etter alt å dømme ingen som på denne tiden vurderte vold

Fenomener som vi forbinder med de senere år forekom i våre hovedsteder allerede for tredve år siden.

på skandinavisk jord. Til sammenlikning drev jihadistmiljøene på 1990-årene omfattende støttevirksomhet til en rekke ulike militante grupper, hvorav noen drev med rensplikket terrorvirksomhet i både Vesten og Midtøsten.

Når dette er sagt, vet vi fortsatt for lite om både 1980- og 1990-årsmiljøene til å slå fast nøyaktig hvordan de relaterer seg til hverandre. Blant annet er det usikkert hvor mange av de tidlige aktivistene som ble med videre i de mer radikale miljøene i 1990-årene. Taarnby skriver om danskene at «ingen av de som reiste [til Afghanistan] dukket direkte opp som jihadister senere, verken i Danmark eller andre steder.»⁶⁰ Derimot var det nettverksoverlapp mellom støttemiljøene i 1980-

årene og de senere miljøene gjennom folk som Ahmed Abu Laban og Said Mansour. Når det gjelder Sverige vet vi ikke om noen i Brandbergenmiljøet i 1990-årene hadde vært involvert i Afghanistan-relatert virksomhet i Sverige i 1980-årene.

Den andre viktige innsikten gjelder hvordan jihadistmiljøene i 1990-årene oppsto. Det har vært vanlig å knytte jihadismens fremvekst i Nord-Europa i 1990-årene til ankomsten av allerede mobiliserte aktivister fra land som Algerie og Egypt på starten av tiåret. Dette var nøkkelmekanismen for 1990-årenes jihadisme også i Skandinavia, men som vi har sett kom ikke disse aktivistene til helt udekket bord. Funnene i denne artikkelen indikerer at afghanaraberbevegelsen fungerte som et bindeledd mellom islamistene – «proto-jihadistene» – som allerede var her og de mer radikale aktivistene som kom senere. Afghanistan-arbeidet eksponerte de skandinaviske islamistene for internasjonal jihadist-litteratur og satte dem i kontakt med andre afghanarabere i Peshawar. Når noen av de sistnevnte trengte et nytt sted å være hadde de allerede kontakter i Skandinavia og ble ved ankomst tatt imot av vennligsinnede miljøer.

Dette reiser imidlertid et nytt spørsmål, nemlig hvordan 1980-årenes «proto-jihadistmiljøer» vokste fram og hvordan de først kom i kontakt med afghanaraberne. Dette spørsmålet kan vi imidlertid ikke besvare før det er gjort mer historisk forskning på disse miljøene. I prinsippet kan vi se for oss to idealtypiske mekanismer: enten at fenomenet ble «importert» i form av allerede mobiliserte aktivister (på samme måte som med «den harde» jihadismen i 1990-årene) eller at det vokste fram lokalt blant muslimer som ikke hadde vært politisk aktive ved ankomst. Det lille vi vet peker i hvert fall mot et element av import i form av personer tilknyttet Det muslimske brorskapet. Blant annet skal den sentrale skikkelsen i det

danske miljøet i 1980-årene, Abu Laban, ha vært aktiv i brorskapskretser i Egypt før han kom til Danmark i 1982.⁶¹ Sannsynligvis vokste miljøene fram gjennom en kombinasjon av importert og lokalt oppstått aktivisme, men det trengs mer forskning for å spesifisere den relative betydningen av hver mekanisme. Uansett er det rimelig å anta at den første kontakten mellom de skandinaviske islamistmiljøene og afghanaraberne oppsto gjennom internasjonale nettverk knyttet til det muslimske brorskapet. Både rundt Abu Laban i Danmark, Islamiska forbunden i Stockholm, og senere i det norske Rabita skal det ha vært flere brorskapssympatisører. Ettersom Abdallah Azzam og mange andre afghanarabere hadde tilknytning til brorskapet fremstår dette som den mest sannsynlige overføringsmekanismen for informasjon fra Peshawar til København, Oslo og Stockholm. Denne artikkelen inngår i en serie med forskningsfunn fra de senere år som indikerer at den europeiske jihadismen er eldre enn tidligere antatt og at det har vært betydelig historisk kontinuitet i bevegelsens nettverk og modus operandi.⁶² For Skandinavias vedkommende har vi her sett at fenomener vi forbinder med de senere år, som fremmedkrigervirksomhet, radikalisering av konvertitter og distribusjon av jihadistpropaganda, forekom i våre hovedsteder allerede for tredivye år siden. Vi kan også se at sentrale mønstre i den skandinaviske jihadismen, slik som København og Stockholms rolle som bevegelsens tyngdepunkt i regionen, allerede var begynt å avtegne seg på 1980-årene. Dette understreker viktigheten av – og behovet for – mer forskning på jihadismens tidlige historie i Skandinavia.

• f •

THOMAS HEGGHAMMER er sjefsforsker ved Forsvarets forskningsinstitutt (FFI) og professor 2 ved Universitetet i Oslo.

Takk til Brynjar Lia, Petter Nesser og de to anonyme fagfellene for nyttige tilbakemeldinger på en tidligere versjon av artikkelen.

- 1 Jeg definerer islamisme som aktivisme legitimert med hovedhenvisning til islam.
- 2 Fremmedkrigervirksomhet defineres her som privat organisert, ideologisk motivert involvering i konfliktsoner utenfor ens tilhørsland. I de tilfeller hvor medlemmer av en diaspora reiser for å kjempe i familiens opprinnelsesland (for eksempel norsk-somalier som slutter seg til al-Shabaab), snakker man om «koetnisk» (co-ethnic) fremmedkrigervirksomhet.
- 3 Thomas Hegghammer, *The Caravan: Abdallah Azzam and the Rise of Global Jihad* (Cambridge: Cambridge University Press, kommer 2019).
- 4 Thomas Hegghammer, «Bibliography on jihadism in Scandinavia v1.1», 29. oktober 2018, hegghammer.com/_files/Bibliography_on_jihadism_in_Scandinavia_v1.1.pdf. Det er skrevet mye om islam og muslimer i Skandinavia, men islamisme og jihadisme har ikke stått høyt på forskningsagendaen. Se Jørgen Nielsen, ed., *Islam in Denmark: The Challenge of Diversity* (Plymouth: Lexington, 2012); Göran Larsson, «Islam og muslimer i Sverige – en kunnskaps-oversikt», SST:s skriftserie (Bromma: Nämnden för statligt stöd till trossamfund, 2014) og Oddbjørn Leirvik, «Norske muslimar og islam i Norge», 2018, folk.uio.no/leirvik/tekster/IslamNorge-tema.htm.
- 5 Brynjar Lia og Petter Nesser, «Jihadism in Norway: a Typology of Militant Networks in a Peripheral European Country», *Perspectives on Terrorism* 10, nr. 6 (2016).
- 6 Matias Seidelin, *Allahs danske krigere* (København: Politiken forlag, 2012).
- 7 Magnus Sandelin, *Jihad. Svenskarna i de islamistiska terrornätverken*. (Stockholm: Månepocket, 2013).
- 8 Seidelin, *Allahs danske krigere*; Sandelin, *Jihad*.
- 9 Marco Nilsson, «Foreign Fighters and the Radicalization of Local Jihad: Interview Evidence from Swedish Jihadists», *Studies in Conflict & Terrorism* 38, nr. 5 (2015): 348; Brynjar Lia og Petter Nesser, «Norske muslimske fremmedkrigere», *Nytt norsk tidsskrift* 31, nr. 4 (2014): 404.
- 10 Det første angrepsplottet kan ha forekommet allerede i 1993. Da avslørte dansk politi en GI-celle på tre personer i Aarhus som etter alt å dømme planla angrep i Danmark eller et annet sted i Europa. Mennene hadde bombeoppskrifter og København-kart med jødiske landemerker sirklet inn. De hadde kvikksølv til detonatorer og hadde gjort aktive forsøk på å kjøpe kjemikalier til sprengstoff. De hadde telefonnumrene til Ramzi Yousef og andre av World Trade Center-bomberne i New York, og fingeravtrykkene til to av Aarhus-mennene var på omslaget til WTC-bombernes sprengstoffmanual. En av dem hadde vært sprengstoffinstruktør i en GI-leir i Afghanistan i flere år. De ble frikjent fra tiltalen om terrorplanlegging i 1996 fordi retten ikke fant det bevist at de hadde konkrete planer om å ramme et mål i Danmark. Seidelin, *Allahs danske krigere*.
- 11 Michael Taarnby Jensen, «Jihad in Denmark: An overview and analysis of jihadi activity» (København: Dansk institut for internationale studier, 2006); Morten Skjoldager, *Truslen inde-*

- fra: *De danske terrorister* (København: Lindhart og Ringhof, 2009).
- 12 Magnus Ranstorp, «Terrorist Awakening in Sweden?», CTC Sentinel 4, nr. 1 (2011).
  - 13 Amir Rostami et al., «Våldsbejakande extremism och organiserad brottslighet i Sverige» (Stockholm: Institutet for framtidsstudier, 2018).
  - 14 Matias Seidelin, *Allahs danske krigere* (Copenhagen: Politiken forlag, 2012).
  - 15 Seidelin, *Allahs danske krigere*, e-bok paragraf 13.47–54.
  - 16 Seidelin, *Allahs danske krigere*, e-bok paragraf 13.30.
  - 17 Mohammed Bouras, *Islam i Norge* (Oslo: Millennium, 1998), 134. Lite tyder på at Bouras selv var i Afghanistan, men han må ha hatt interesse for konflikten. Bouras siterer Abdallah Azzams bok 'Ushshaq al-Hur [De som elsker jomfruene i Paradis] (på side 178), så det er mulig han fikk sin kunnskap om afghanaraberne fra denne.
  - 18 Jonas Otterbeck, *Islam på svenska. Tidskriften Salaam och islams globalisering* (Lund: Lund universitet, 2000), 228.
  - 19 Taarnby Jensen, «Jihad in Denmark», 6.
  - 20 Lia og Nesser, «Norske muslimske fremmedkrigere», 400. I 2000 skrev Kari Vogt at «enkelte 'afghanere', det vil si menn av ulik nasjonalitet og med kamperfaring fra Afghanistan, har også funnet veien til moskeene», men det er uklart om disse hadde reist fra Norge på 1980-tallet; Kari Vogt, *Islam på norsk: Moskeer og islamske organisasjoner i Norge* (Oslo: Cappelen, 2000), 212–213.
  - 21 Nilsson, «Foreign Fighters and the Radicalization of Local Jihad», 348.
  - 22 Hegghammer, *The Caravan*, kapittel 10. For mer om afghanaraberne, se Alex Strick van Linschoten og Felix Kuehn, *An Enemy We Created: The Myth of the Taliban / al-Qaida Merger in Afghanistan, 1970–2010* (London: Hurst, 2012), Mustafa Hamid og Leah Farrall, *The Arabs at War in Afghanistan* (London: Hurst, 2015) og Anne Stenersen, *Al-Qaida in Afghanistan* (Cambridge: Cambridge University Press, 2017).
  - 23 Journalisten John Cooley og andre har hevdet at CIA rekrutterte og trente afghanarabere, men dette er en konspirasjonsteori uten støtte i håndfaste bevis. USA og andre vestlige land støttet de afghanske Mujahidin, ikke de arabiske fremmedkrigerne. De sistnevnte var altfor få og militært nyttige til at stormaktene skulle bruke ressurser på dem; Hegghammer, *The Caravan*, kapittel 8.
  - 24 Jørgen Nielsen, *Muslims in Western Europe*, 3. utgave (Edinburgh: Edinburgh University Press, 2004): 78, 83, 86.
  - 25 I Danmark var det rundt 1990 mellom 5000 og 10 000 personer fra arabiske land, i Norge cirka 5000; Kari Vogt, *Kommet for å bli: Islam i Vest-Europa* (Oslo: Cappelen, 1995), 225–226.
  - 26 Nielsen, *Muslims in Western Europe*, 87.
  - 27 «Tvil om Rød Ungdominnsamling», Aftenposten, 2. august 1984; Tor Bach, intervju med forfatteren, 27. oktober 2018. «Leiesoldater ber om penger», VG, 18. mars 1983; «Valdemar antikommunist», VG, 8. november 1985.
  - 28 «Justiskomiteen møter afghansk gerilja», NTB, 15. september 1986.
  - 29 Seidelin, *Allahs danske krigere*, e-bok paragraf 13.47–54.
  - 30 M. Halim Tanwir, *Afghanistan: History, Diplomacy and Journalism*, Kindle, vol. 2 (Dartford: Xlibris, 2013), 591.
  - 31 Tanwir, *Afghanistan*, 516–517.
  - 32 Mujaddidi var i København fra 1974 til 1978; Tanwir, *Afghanistan*, 514.
  - 33 Tanwir, *Afghanistan*, 557. I august 1986 sultestreiket Wolasmal utenfor den sovjetiske ambassaden med krav om at «regjeringen må støtte den afghanske geriljaens informasjons-senter 'Mujahid' i Oslo, og spesielt Hassan Wolasmals egen avis Mujahid Wolas». Avisen ble ifølge Wolasmal distribuert i 1000 eksemplarer i Norge og i 15 000 eksemplarer i Pakistan; «Sultestreiker mot Sovjet», NTB, 18. august 1986.
  - 34 «About us», <http://dawatmedia.com/about-us/> [konsultert 17. desember 2018]. Informasjonskontoret er aktivt den dag i dag blant annet på DawatMedia.com.
  - 35 Tanwir, *Afghanistan*.
  - 36 Al-Jihad 17 (mars 1986): 3. Jeg anser det som forskningsetisk legitimt å gjengi disse adressene, ettersom 1) de involverte aktørene selv valgte å la dem publiseres i al-Jihad, 2) distribusjonen av al-Jihad var så stor at informasjonen allerede kan sies å være i det offentlige domenet, 3) hendelsene ligger over 30 år tilbake i tid, og 4) distribusjonsvirksomheten var ikke ulovlig på det aktuelle tidspunktet.
  - 37 Al-Jihad 22 (september 1986): 1.
  - 38 Anonym, intervju med forfatteren, 2018.
  - 39 Anonym, intervju med forfatteren, 2018.
  - 40 Anonym, intervju med forfatteren, 2018. Islamiska forbundet var eldst; norske Rabita ble grunnlagt etter inspirasjon fra Islamiska forbunden.
  - 41 Vogt, *Kommet for å bli*, 67–68; Vogt, *Islam på norsk*, 219–220.
  - 42 Al-Jihad 17 (mars 1986): 3.
  - 43 Al-Bunyan al-Marsus 29 (juli 1989): 43.
  - 44 Al-Jihad 12 (15. oktober 1985): 44.
  - 45 Al-Jihad 14 (12. desember 1985): 44.
  - 46 Al-Jihad 13 (13. november 1985): 44.

- 47 Den 14. juni 1985 plasserte den 19 år gamle nynazisten Ole Kristian Brastad, som var tilknyttet gruppen Nasjonalt folkeparti, en bombe ved Nor-moskéen i Frognerveien i Oslo. Bare imamens kone og deres barn var til stede i bygget, og de ble sendt til sykehus, men uten fysiske skader; Aftenposten, 28. august 1985.
- 48 Al-Jihad 13 (13. november 1985): 16.
- 49 Al-Jihad 41 (april 1988): 43.
- 50 *ishraqat islamiyya* [Islamske lyspunkter], kandel.com, 17. desember 2007 (kandel.com/print.php?id=17).
- 51 J. M. Berger, ed., *Beatings and Bureaucracy: The Founding Memos of Al Qaeda* (Intelwire Press, 2012), location 622.
- 52 Abdallah Azzam, *The Lofty Mountain* (London: Azzam Publications, 1989), ebooks.worldofislam.info/ebooks/Jihad/The%20Lofty%20Mountain.pdf.
- 53 Husni Adham Jarar, *al-shahid 'abdallah 'azzam: rajul da'wa wa-madrasat jihad* [Martyren Abdallah Azzam: Mann av da'wa og skole i jihad] (Amman: Dar al-Diya, 1990), 111.
- 54 Denne teorien er styrket av at en person som var aktiv i det arabiskspråklige Rabita-miljøet i Oslo på slutten av 1980-årene i dag sier at han ikke har hørt om tidsskriftet al-Da'wa al-Islamiyya eller personene Muhammad Ashraf eller Muhammad Tariq al-Biryali; Anonym, intervju med forfatteren, 2018.
- 55 Al-Bunyan al-Marsus 31 (april 1990): 42–44.
- 56 Se for eksempel Olivier Roy, *Jihad and Death: The Global Appeal of Islamic State* (Oxford: Oxford University Press, 2017).
- 57 Dette er ikke de eneste tidlige eksemplene på unge radikalisererte konvertitter; også i 1990-årene så man flere slike, for eksempel franskmannen David Vallat i den såkalte Roubaix-gjengen; se David Vallat, *Terreur de jeunesse: Le témoignage d'un ex-jihadiste* (Paris: Calmann-Lévy, 2016).
- 58 Per Gudmundson, «Svensk medborgare terroristtemplad», Gudmundson.blogspot.com, 7. desember 2006.
- 59 Anonym, intervju med forfatteren, 2018.
- 60 Taarnby Jensen, «Jihad in Denmark», 6.
- 61 Seidelin, *Allahs danske krigere*, Epub paragraf 13.9.
- 62 Se spesielt Petter Nesser, *Islamist Terrorism in Europe: A History* (London: Hurst, 2015).

Appendiks: Oversatte tekstutdrag fra AL-BUNYAN
AL-MARSUS og AL-JIHAD, 1988 & 1989.

عبد الملك السويدي

* حبذا لو عرفتنا على نفسك .

اسمي عبد الملك ، عمري (٢٣) سنة ، والذي من إيطاليا وأمي من السويد اعتنقت الإسلام قبل سنتين ، والآن أنا موجود في الجهاد .

* كيف تعرفت على الجهاد في أفغانستان ؟ وكيف جئت إلى هنا ؟

الجهاد معروف حتى عند غير المسلمين ، لكن غير المسلمين عندهم وجهات نظر أخرى عن الجهاد ، أما بالنسبة لي فأعرف انه جهاد إسلامي وأنه يعنيني ، فقد قابلت بعض الأخوة الذين كانوا في الجهاد وحدثوني عن هذه الأشياء ، وبعد ذلك بدأت أفكر بالجهاد بجديّة والحمد لله فتح قلبي للجهاد ، وقررت أن أترك كل شيء في السويد وأحضر إلى هنا .

* هل والديك أحياء ؟

نعم ، هم أحياء .

* هل علما بحضورك لأرض الجهاد ؟

أخبرتكم قبل أن أحضر بأنني ذاهب إلى الباكستان ولكن لم أحدثهم عن الجهاد .

* كيف كانت قصة اعتناقك للإسلام ؟

البداية كانت عن طريق أصدقاء سويديين مسلمين كانوا يدرسون في اسلام آباد القرآن والحديث دعوني للإسلام ، ولم أدخله للوهلة الأولى لأنني كنت متردداً بعض الشيء ، إذ الشيطان كما تعرف يؤثر على الإنسان خاصة عندما يكونون على وشك الدخول بالإسلام . كما أننا ما نلتصق بالسويد عن الإسلام لم يكن صحيحاً ، بعد ذلك زرت مسجد ستوكهولم ، فوجدت الناس هناك طيبين القلب ، وشعرت عندما دخلت المسجد بالسكينة والهدوء .

* هل تزمع على البقاء هنا أم لا ؟

إن شاء الله سابقى .

* هل ذهبت إلى المعسكرات ؟

نعم لقد ذهبت إلى خلدن للتدريب وبعد ذلك

غريباء على درب الجهاد

* ما الانطباعات التي عدت بها ؟

فرق كبير بين الإقامة في بيشاور والتمركز في الجبهة ، فبيشاور أرض راحة ودنيا ، أما هناك طول الفترة تبقى مع إخوتك ولاتجد من الطعام إلا القليل البسيط ، كما تؤرق الحراسة ليلاً إلا أنك تشعر بشيء آخر تشعر بالتضحية والفداء .

* سمعنا أنك جرحت في خلدن .

لا هذا كان في صدى عندما كنت أتسلق الجبل فجرحت جرحاً بسيطاً لكنه التهاب وبعداً بأسبوعين مرضت بالحمى ، والآن جيد والحمد لله .

* ماذا عن الإسلام في السويد ؟

نحن نحو مئة ألف مسلم ، الغالبية منهم مسلمون بالاسم ، فقد اندمجوا بالمجتمع السويدي وهذا غير سهل لأنه مجتمع إباحية قد جمع كل ما يستطيع .. من طعام الدنيا ، وإذا أردت أن تستمتع بالأشياء الجيدة فلا تستطيع أن تستخلصها مما خالطها من المحرمات ، كما أنه أيضاً ليس من السهل أن تمنع أو تحرم كل ما هو خطأ ، لأن الناس لا يهتمون بالإسلام فالمساجد عندنا تبدو كمن الخارج أنها مساجد والحقيقة تخالف ذلك .

* هل والديك مسلمان ؟

رفضوا الكفر، وأهله ، وحق لهم ان يرفضوا ، فالدرب مختلف والطريق مغايرة ، طريقهم النور والايمن في غياهب الليل والظلام .. لم يألوا جهداً في البحث عن الحقيقة .. عن هذا الدين القويم .. طلبوا الهداية الربانية فكانت الاستجابة تسير بهم خطوة خطوة عبر الأفكار والأمال .. عبر الصحاري والبوادي والبحار .. عبر نسايم الأيمان وروح الاحسان حتى حطت رحالها في أرض العزة والكرامة .. على أرض نزوة سنم الاسلام .. على أرض الجهاد في أفغانستان .

[fra AL-BUNYAN AL-MARSUS, mars 1990:

ABD AL-MALIK AL-SWIDI

– Kan du fortelle oss om deg selv?

Jeg heter Abd al-Malik, jeg er 23 år, min far er fra Italia og min mor fra Sverige, jeg konverterte til islam for to år siden, og nå er jeg i jihad.

– Hvordan hørte du om jighaden i Afghanistan? Og hvordan kom du hit?

Jighaden er kjent også blant ikke-muslimene, men ikke-muslimene ser annerledes på den. For mitt vedkommende vet jeg at det er en islamsk jighad og at den er en plikt for meg. Jeg møtte noen brødre som var i jighaden og de fortalte meg om disse tingene, og etter det begynte jeg å tenke seriøst på jighad, og takket være Gud ble mitt hjerte åpnet for jighad, og jeg bestemte meg for å forlate alt i Sverige og komme hit.

– Lever foreldrene dine?

Ja, de lever.

– Vet de at du er i jighadens land?

Jeg fortalte dem før jeg dro om at jeg skulle reise til Pakistan, men jeg sa ingenting om jighad.

– Fortell historien om da du omfavnet islam.

Det begynte via svenske muslimske venner som studerte Koranen og hadith i Islamabad, og inviterte meg til islam. I starten gikk jeg ikke inn [i islam] fordi jeg var usikker på en del ting, og som du vet jobber Satan for å påvirke mennesket, særlig når det er på nippet til å gå inn i islam, og i tillegg er det vi lærer om islam i Sverige feil. Etter det besøkte jeg Stockholm-moskeen, og der møtte jeg godhjertede mennesker. Jeg følte sjelefred og ro idet jeg gikk inn i moskeen.

– Planlegger du å bli her eller ikke?

Hvis Gud vil, blir jeg her.

– Har du vært i treningsleirene?

Ja, jeg har vært i Khalden for å trene, og etter det dro jeg til Khowsht.

– Hvilke inntrykk har du fått?

[At det er] stor forskjell mellom å holde seg i

Peshawar og å være ved fronten. Peshawar er et rolig og jordisk sted, mens der [ved fronten] er du hele tiden med dine brødre, og du finner nesten ikke mat, og vaktskiftet holder deg våken om natten, men det gir en helt annen følelse, en følelse av forsakelse og oppofrelse.

– Vi hørte du ble skadet i Khalden.

Nei, det var i Sada, når jeg skulle klatre opp et fjell. Jeg fikk en liten skade, men den ble betent og etter et par uker fikk jeg feber, men nå er alt godt, Gud være pris.

– Hva kan du fortelle om islam i Sverige?

Vi er om lag hundre tusen muslimer, og de fleste er bare muslimer i navnet. De har integrert seg i det svenske samfunnet, og det er ikke lett, for det er et skittent samfunn som har samlet alt av det jordiske livets skrapgods. Hvis du vil nyte gode ting, kan du ikke skille de ut fra alle de forbudte tingene de er blandet med. Det er heller ikke lett å hindre eller forby alt det gale [som gjøres] fordi folk bryr seg ikke om islam. Moskeene hos oss ser ut som moskeer utenfra, men sannheten er en annen.

– Er dine foreldre muslimer?

Nei. Jeg har tenkt på å misjonere overfor dem, men jeg ber Gud om å lede deres hjerter til islam hvis de ønsker ro.

– Når du returnerer til landet ditt, hva har du tenkt å gjøre for islam?

Forhåpentlig drar jeg ikke tilbake før jeg har utrettet noe [her]. Det trengs misjonering; det foregår misjonering, men den er svak og dårlig organisert.

– Finnes det islamske organisasjoner der?

Ja, det er foreninger for tyrkere, arabere og pakistanere, men det er ingen koordinering mellom dem.

– Hvilken påvirkning har islamske medier på samfunnet i Sverige?

Kanskje ser du noen kvinner med slør, men hvis du spør dem hvorfor de bærer det, svarer de

لا ، كنت أفكر بدعوتهم لكن أدعو الله أن يشرح صدورهم للإسلام إذا أرادوا الهداية .

* عندما تعود إلى بلدك ماذا تنوي أن تعمل للإسلام ؟

إن شاء الله لن أرجع قبل أن أفعل شيء ، ولابد من الدعوة ، هناك الدعوة موجودة لكن ضعيفة وغير منظمة جيداً .

* هل هناك منظمات إسلامية ؟

نعم ، هناك جمعيات أتراك ، وللعرب ، والباكستانيين ، ولا يوجد تنسيق فيما بينهم .

* مآثر الإعلام الإسلامي على المجتمع في السويد ؟

ربما ترى بعض النساء متحجبات لكن لو سألت بعضهن عن السبب تقول لك أن زوجها يريد ذلك لأنه أصبح عادة عند بعض النساء -والله أعلم- أعني إنهم بحاجة إلى التعليم ، التقنيف .

* ما شعورك وأنت في الجبهة ؟

ربما في البداية شعرت بشيء من الخوف لكن عندما تذكرت بأنني سوف أموت يوماً وربما اليوم فلابد من الخوف من الله وليس من الموت .

* هل تعلمت لغة البشتو أو لغة أخرى للأفغان ؟

لا إن شاء الله سوف أتعلمها .

* نصيحة تقدمها إلى إخوانك المسلمين .

عليهم بالجهاد لأنه هو الترجمة العملية للإسلام وبيونه لا يمكن قيام دولة الإسلام ونشر دين الإسلام ، ربما يظن البعض بأن الإسلام نستطيع أن ننشره بالحب والسلام لكن هؤلاء الناس الذين نريد إيصال الدعوة إليهم لا يبالون بشيء اسمه السلام والحب ، وهم يريدون قتلنا والقضاء علينا ، لذلك يجب أن نتعاضد أدينا مجتمعة لأن الله طلب منا ذلك الإعداد يشتمل الطرق وللأسف أن المسلمين قد نسوا أهمية الجهاد وهذا هو السبب في عدم وجود دولة لهم .

اسمي أبو موسى وعمرى (١٩) سنة من السويد (استكهولم) .

هل لك أن تحدثنا عن كيفية اعتناقت للإسلام ؟ ومتى كان ذلك ؟

اعتنقت الإسلام منذ أكثر من سنة وسبعة شهور لأن والدي من الجزائر وكنت أعيش مع والدتي في السويد لأن القانون هناك يقضي ببقاء الابن مع والدته إذا حدث الانفصال بينهما في المجتمع السويدي .. لا أعرف عن الإسلام شيئاً وبعد أن كبرت ووصل عمري إلى (١٨) سنة تحدث والدي معي عن الإسلام وأخذني إلى المسجد في محاولة لتعريفي بالإسلام ، ولكن حتى تلك اللحظة لم أقدر على استيعاب مفاهيم الإسلام ورجل والذي مرة أخرى إلى الجزائر فذهبت في إحدى المرات إلى المسجد الكبير في استكهولم وقابلت رجلاً

على درب الجهاد الذي حوى المسلمين من كل أرجاء المعمورة .. إلتقينا به شاباً صغيراً عرف الإسلام وعاش به فعرف أن قيمة الحياة هي أن تكون لله فباع كل ما يملك من حطام هذا الوجود من مادة ليأتي في سبيل الله إلى أرض الغزة والفخار على الرغم من صغر سنه وإسلامه الجديد ، إلتقت به البنيان المرصوص في بيشاور بعد أن عاد من ساحات الوغى .. فكان هذا التعارف وهذا الحوار :-

at ektemennene deres ønsker det fordi det er en tradisjon hos noen kvinner. Gud vet, det jeg mener er at de trenger å informeres og kultiveres.

– Hva føler du når du er ved fronten?

I starten kjente jeg litt på frykten, men når jeg hadde minnet meg selv på at jeg uansett skal dø en dag, og kanskje i dag, [tenkte jeg at] jeg må frykte Gud og ikke døden.

– Har du lært pashto eller et annet afghansk språk?

Nei, men forhåpentlig kommer jeg til å gjøre det.

– Har du et råd til dine muslimske brødre?

De må kjempe jihad, for det er oversettelsen av islam i praksis, og uten den er det ikke mulig å opprette en islamsk stat og spre islam som religion. Noen tenker kanskje at vi kan spre islam med kjærlighet og fred, men de folkene vi vil nå med vårt budskap bryr seg ikke om det som heter fred og kjærlighet. De vil drepe oss og utrydde oss. Derfor må vi stå sammen, hånd i hånd, for Gud har befalt oss å forberede oss [militært] på ulike måter. Dessverre har muslimene glempt viktigheten av jihad, og det er grunnen til at de ikke har en egen stat.

ABU MUSA

Mitt navn er Abu Musa, jeg er 19 år og kommer fra Sverige (Stockholm).

– Kan du fortelle oss om hvordan du omfavnet islam? Når var det?

Jeg omfavnet islam for over ett år og syv måneder siden fordi faren min er fra Algerie. Jeg bodde med min mor i Sverige fordi loven der sier at barnet må bo hos sin mor etter en skilsmisse. Jeg visste ingenting om islam, men når jeg ble større og jeg fylte 18 år snakket min far til meg om islam og tok meg til moskeen i et forsøk på å gjøre meg kjent med islam. Fram til det øyeblikket hadde jeg ikke tatt innover meg noen islamske

idéer. Så dro min far tilbake til Algerie igjen. Så en gang dro jeg tilbake til den store moskeen i Stockholm og møtte en mann der som begynte å fortelle meg om islam og Profeten, og takket være Gud fikk jeg en god forståelse av islam akkurat da jeg lurte på om islam var den riktige religionen eller ikke. Etter at jeg hadde forstått islam godt, begynte jeg å applisere den i livet mitt steg for steg. Men på grunn av livsstilen der fant jeg dessverre ikke tid til å gå til moskéen, selv om jeg ville lære mer. Da sa jeg til meg selv: dette er ikke det livet en muslim skal leve for å applisere sin islam, fordi muslimene i Sverige arbeider og sliter seg ut for å tjene penger, og ikke for sin religion, og dette er ikke riktig. Så begynte jeg å tenke på jihad i islam, og det var ingen som snakket til meg om jihad unntatt en person, en som introduserte meg til islam på en ordentlig måte, og det var bror Abu Amina. Han snakket til meg om jihad.

– Hvordan står det til med muslimene og islam i Sverige?

De har sentere i hovedstaden Stockholm i form av en stor moské hvor de finner halal-mat og islamske kassetter, aviser og bøker på engelsk og svensk. Der finnes mange moskeer, men de er ikke som i arabiske land. Ofte er de små, bare et lite hus eller leilighet. Det er steder som er satt av til å bygge mange moskeer til muslimene, men de er ikke blitt bygget ennå.

– Hvordan forklarer de islam til ikke-muslimer i Sverige?

Hvis noen spør og vil vite mer, så snakker de med vedkommende og introduserer ham eller henne til islam. Men jeg tror ikke de har verken planer eller misjoneringskapasitet til å forklare islam [til mange]. De er ikke som muslimene i Amerika som går ut til folk og forklarer dem islam.

– Jihad er det ypperste i islam. Hvordan hørte du om jighaden i Afghanistan og hvordan kom du hit?

ماذا يريد وماذا

نتكلم كثيراً عن الصليبيين ومؤسساتهم وخطرهم وازدياد نشاطهم ، وأنهم أصبحوا التحدي الكبير للمسلمين ، وأنه يقابل كل مؤسسة إسلامية عشرات من المؤسسات التبشيرية ، وأنهم قدموا من كل حذب وصوب ، وأنهم يعملون في كل المجالات والاختصاصات ، وأن خطرهم كبير وشرهم مستطير... و...

نعم هذا كله صحيح ولكن ماذا علمنا من أجل الوقوف أمامهم ، أو على الأقل مجاراتهم ؟ وماذا قدم المسلمون مقابل مايقدمون ؟ وماذا ضحى المسلمون مقابل مايصحون رغم فساد وباطل مايقدمون من أجله ويصحون له .

وأتناول هنا بعض أطراف الخدمات الصحية والطبية ، وأقارنها بخدمات المسلمين . لا ننكر أن هؤلاء الصليبيين المفسدين كانوا سباقين في الدخول إلى أفغانستان وبعضهم سموا أنفسهم بأسماء إسلامية تدليسا على المسلمين فعلى جان منذ عام (١٩٨٤م) يتجول في المنطقة الشمالية من أقصاها إلى أناتها في بدخشان حتى بادغيس مروراً بخار وكنكز وبلخ وجوزجان وفارياب كواحد من أبنائها بل ويعرف المناطق أكثر من سكان الولايات أنفسهم معتمداً على الخرائط العسكرية المتقدمة التفصيلية التي يحضرها معه من الغرب والتي يمن على بعض القادة ببعضها ، ويتكلم الفارسية مثل أصحابها ، ومستفيداً كما تستفيد جميع المؤسسات الصليبية في الدعم المادي الكبير الذي يأتيها ومن المبلغ المخصص لإعمار أفغانستان والذي يشرف على توزيعه الإسماعيلي صدر الدين آغا خان والذي لا ينال المسلمون منه شيئاً وينفق على هؤلاء . «ويمكرون ويمكر الله والله خير الماكرين» . إنني أعجب من حال هؤلاء النصاري يترك أحدهم حياة الغرب ورفاهيته وبيئته التي تربي فيها ، وحياته التي ألفها واعتادها وجاء إلى بلاد غريبة عنه في كل شيء .

هناك كثير من أهل الكتاب لو يرونكم من بعد إيمانكم كفاراً حسداً من عند أنفسهم . لقد تعلم هؤلاء الصليبيون كيف يركبون الخيول ، ويصنعون الجبال ، ويمشون الليالي والأيام في

أخذت القطار من استكهولم إلى الدانمارك وبالطائرة إلى استانبول ومنها إلى كراتشي ومن كراتشي إلى بيشاور .

من قابلت عندما أتيت لأول مرة ؟

للأسف الشديد قابلت أناساً يثيرون الناس عن الجهاد فلقد قابلت شخصاً يدعى أحمد جرير أخذني إلى بيته وبدأ يحدثني عن أن هذا الجهاد ليس جهاداً حقيقياً وقال لي أنت لا تقدر على الذهاب إلى الجهاد ولا بد أن تدرس الإسلام قبل أن تذهب إلى الجهاد فأنزعجت قليلاً ولكنني تذكرت أن الله سيرشدني إلى الطريق الصحيح فبدأت أسأل في أماكن كثيرة وأخيراً أتيت إلى بابي بيت الأنصار وبعدما ذهبت وتدرت في معسكر صدى لمدة شهر وقابلت مجموعة خيرة من الأخوة الذين أرشدوني ونصحوني في كثير من الأشياء وبعدما مكثت شهراً في خلدن .

هل قايت صعبية في التقام هنا لاثت تتحدث بالإنجليزية وخاصة في الترتيب ؟

لقد تعلمت العربية ولكن لا أقدر علي التحدث بها بطلاقة ولكن أفهم إذا تحدث إلي أحد - فهي ليست مشكلة - فالحمد لله القلوب متألقة وإن شاء الله سوف أتعلم البشتو والفارسية واللغة العربية .

ماذا تقول للذين لا يأتون إلى الجهاد ؟

القتال في سبيل الله - إذا كانوا لا يقدرون للمجيء إلى هنا لسبب أو لآخر - فلا ينسوا أن يساعدوا المجاهدين بالمال لأن الإنسان عندما يأتيه المال الكثير يجب أن ياكل ويشرب وقليل أن يتذكر الآخرين وأظن أن هذا يعتمد على قوة الإيمان أولاً وإذا أنصح إخواني المسلمين بالإنفاق لأن الدنيا زائلة والحياة الآخرة هي الحياة الدائمة ولا أعرف لماذا يتعبون ويلحون ويجمعون المال لهذه الحياة ولم يعدوا شيئاً للحياة القادمة .

لو قيل لك قاتل في فلسطين والفلبين هل توافق ؟

نعم أوافق .. لأنه قتال في سبيل الله - ففي كل الأحوال سوف أخدم إخواني - لأننا عندما نشهد أن لا إله إلا الله محمد رسول الله - لا بد أن نوفي بها كاملة ولا نأخذ ما هو ضدها (يعني المفاصلة بين الحق والباطل) .

هناك وبدأ يحدثني عن الإسلام وعن الرسول صلى الله عليه وسلم فالحمد لله فهمت منه الإسلام فهماً جيداً في الوقت الذي كنت فيه أبحث هل الإسلام هو الدين الصحيح أم لا ؟ وبعدما فهمت الإسلام جيداً بدأت تطبيقه في حياتي خطوة خطوة ولكن للأسف نسبة لأسلوب الحياة هناك كنت دوماً أحب أن أعرف الكثير عن الإسلام ولكن لا أجد الوقت الكافي حتى للذهاب إلى المسجد - فقلت لنفسي هذه ليست الحياة التي يجب أن يعيشها المسلم لكي يطبق إسلامه لأن المسلمين في السويد يعملون ويرهقون أنفسهم من أجل المال وليس من أجل الدين وهذا ليس صحيحاً فبدأت أفكر بالجهاد في الإسلام ولم يكن هناك أحد يحدثني عن الجهاد فأتانا لم أتحدث إلا مع الشخص الذي عرفني بالإسلام جيداً وهو الأخ (أبو أمينة) فحدثني عن الجهاد ..

كيف أحوال المسلمين والإسلام في السويد ؟

لديهم مراكز في العاصمة استكهولم وهو عبارة عن مسجد كبير يجدون فيه الطعام على الطريقة الحلال واشترط الكاسيت والجرائد والكتب الإسلامية بالإنجليزية والفرنسية والألمانية والسويدية وهناك مساجد كثيرة ولكنها ليست مثل التي في الدول العربية عادة تكون صغيرة عبارة عن بيت صغير أو شقة وهناك أماكن مخصصة لبناء مساجد كثيرة للمسلمين ولكن لم تبني بعد .

كيف يشربون الإسلام لغير المسلمين في السويد ؟

لو هناك أي أحد يريد السؤال والمعرفة فيحدثونه ويعرفونه بالإسلام ولكن لا أعتقد أن لديهم الفكر والقدرة الدعوية حتى يستطيعوا شرح الإسلام فهم ليسوا كمسلمي أميركا يذهبون إلى الناس ويشربون لهم الإسلام .

الجهاد نزوة الإسلام فكيف تعرفت على الجهاد في أفغانستان وكيف أتيت ؟

أعرف .. كيف .. فهذا من فضل الله .. منذ أن عرفت الإسلام ومعنى الجهاد في سبيل الله في الإسلام شعرت أنه لا بد أن أجاهد ولا بد أن أذهب فمضت أن اعتنقت الإسلام بدأت أكره كل المنكرات .

كيف وصلت إلى أفغانستان ؟

Jeg vet ikke helt hvordan ... dette er takket være Gud. Helt siden jeg ble introdusert til islam og betydningen av jihad i Guds vei i islam har jeg følt at jeg bare må utføre jihad og at jeg må reise. Og da jeg omfavnet islam begynte jeg å avsky alle ting som Gud har forbudt.

– Hvordan kom du til Afghanistan?

Jeg tok toget fra Stockholm til Danmark og videre med fly til Istanbul, og derfra til Karachi, og fra Karachi til Peshawar.

– Hvem møtte du da du først ankom?

Til min store beklagelse møtte jeg folk som frarådet andre fra jihad. Jeg møtte en person ved navn Ahmed Jarir som tok meg hjem til seg og begynte å snakke om at dette ikke er en ekte jihad. Han sa, «du klarer ikke å komme deg til jighaden, og du må studere islam før du drar». Jeg ble litt irritert, men kom på at Gud vil veilede meg på den rette vei, så jeg begynte å spørre rundt flere steder og til slutt kom jeg til Pabbi og til Bayt al-Ansar. Etter det dro jeg og trente i Sada-leiren i en måned. Der møtte jeg en gruppe med de beste brødre som veiledet meg og rådgav meg i mange spørsmål. Etter det tilbrakte jeg en måned i Khaldan.

– Har du hatt kommunikasjonsproblemer her, særlig under trening, ettersom du [bare] snakker engelsk?

Jeg har lært litt arabisk, men jeg snakker ikke flytende. Men jeg forstår når noen snakker til meg, det er ikke noe problem. Takket være Gud forstår to sinn hverandre. Forhåpentlig vil jeg lære både pashto, farsi og arabisk.

– Hva vil du si til de som ikke kommer til jihad?

Kamp på Guds vei – hvis de ikke er i stand til å komme seg hit av en eller annen grunn, må de ikke glemme å hjelpe Mujahidin med penger, for når et menneske får mye penger må han spise og drikke uansett hvor lite han tenker på andre. Jeg tror dette først og fremst avhenger av styrken i

troen, og derfor råder jeg mine muslimske brødre å bruke sine penger, for dette livet er forbigående, men det hinsidige er evig liv, og jeg vet ikke hvorfor de sliter seg ut med å samle penger for dette livet og ikke setter av noe til det neste.

– Hvis noen foreslår å kjempe i Palestina og på Filippinene blir du med?

Ja, jeg blir med. Fordi det er kamp på Guds vei. Uansett skal jeg tjene mine brødre, fordi når vi bærer vitne om at det ikke finnes andre guder enn Allah og at Muhammad er hans profet, må vi stå ved det fullt ut og ikke støtte motkreftene (vi må altså skille mellom sannhet og falskhet).

والأرامل والأيتماء يطرقون الأبواب من أجل المعيشة وأقسم لكم بالله باني رأيت بام عيني امرأة أفغانية تفتش القمامة حتى تجد شيئا تأخذه لأولادها .
أبو قتيبة

نداء من اتحاد الطلبة المسلمين في اسكندنافيا الى مسلمي الدول الاسكندنافية

يا اخوة الايمان .. يامن تحبون الله ورسوله ...
ليس يخاف على أحد منا ماعناه ومايزال يعانيه الشعب الأفغاني المسلم من ظلم وانتهاك لحرماته وقتل عام ، كل ذلك على أيدي ألد أعداء الله من الروس الملحدين .. ولقد قدم هذا الشعب المجاهد أعز ما يملكه وتحمل بإيمانه ما لا يتحمله أي شعب ، كل ذلك دفاعا عن دينه وعرضه وأطفاله الأبرياء الذين تحصدتهم قنابل ودبابات الروس المجرمين ...
أيها الأخوة والأحبة ...

ان زاد الجهاد بعد اخلاص النية لله تعالى هو اعداد القوة واعداد رباط الخيل لارهاب أعداء الله والمفسدين في الأرض .. أي اتخاذ الأسباب وتهئية الوسائل لادحر العدو الفاشم والجاثم على أرض المسلمين .. ولكن كيف يتم كل هذا؟؟ هل يتم بمجرد المشاطرة الوجدانية والذكر العنابر؟ أم بتقديم المزيد من التضحيات والمال والدعم في هذه السبيل ؟

أيها الاخوة الأعزاء في الدول الاسكندنافية ...
ان مانسمعه من سوء أحوال المجاهدين يدفعنا الى أن نخطب ضما نركم المسلمة لتكونوا في مستووى مسؤولياتكم تجاه اخوانكم المجاهدين وأطفالهم ونسائهم وأخواتهم . وان أقل ما يمكننا تقديمه بعد النفس هو المال . ان الذي لا يمكنه التوجه الى أرض الجهاد ، يمكنه في كل الأحوال المساهمة في هذا الجهاد بماله وما يملك ، وان الدعم المادي - أيها الأخوة - هو العصب المهم - بعد توفيق الله - للمجاهدين .. (وان استنصروكم في الدين فعليكم النصر) ..
اللجنة الاعلامية

لاتحاد الطلبة المسلمين
اسكندنافيا

تحية

الاخوة العاملين في ساحة الجهاد ..
تحية ارسلها لكم عبر رسالتي هذه محملا بين طياتها ، تحية الجهاد الاسلامي الحقيقي ، تحية البطولة والفداء الى كل المجاهدين على أرض الأفغان ثبتهم الله جميعا على الحق والايمان حتى ينالوا النصر أو الشهادة .

وبعد : فاني أتقدم اليكم بهذه الرسالة راجيا أن تصلكم وأنتم في فرحة النصر المبارك ان شاء الله تعالى . وادعو الله لكم بالشواب الجزيل على ماتقومون به في خدمة الاسلام والجهاد والمجاهد . وفقكم الله الى المزيد الى أن يأتي اليوم الذي نعيد فيه فلسطين والقدس وندمر يهود وبني صهيون .

وأود أن أؤكد على أهمية الاعلام الخارجي " جهاد القلم والكلمة وماتقوموا به في هذا السبيل له كبير الأثر في كثير من المسلمين ولا أقصد بكلامي أن انتقص شيئا من جهاد السلاح والجهاد بالنفس والمال .
وجزاكم الله عنا وعن الاسلام خير الجزاء .

سامي رضوان / الرياض

النفير

أيها المسلمون القرآن الكريم حجة لنا أو علينا عندما نقرأ آيات الله التي تخص الجهاد ولا نطبقها بالعمل تكون حجة علينا وبعدها اين نذهب وأين نفر من الله ؟
أيها المسلمون: الصلاة والصوم والزكاة والحج لاتكفي اكملوها بذروة سنام الاسلام ألا وهو الجهاد في سبيل الله .

النفير .. النفير .. النفير حتى نستطيع مواصلة الجهاد و سد الثغرات الموجودة بين مخيمات المهاجرين وداخل الجبهات حتى لا يدخلها الغرب الذي لا يعرف الله . واعلموا أنكم ستحاسبون أمام الله عندما عرفتم هذه الثغرات الموجودة بين المهاجرين وغير المهاجرين .
أيها المسلمون : أين الطبيب المسلم والداعية والمعلم .. استيقظوا من نومكم .. وطبقوا القول بالعمل .. لا يكفي قول بلا عمل .

لقد رأينا العفة والكرامة والاخلاق بالنسبة الى المرأة الأفغانية والتزامها الكامل لتطبيق شرع الله وهي الآن تخرج الى الشارع وتمتد يدها لكل انسان .

[fra AL-JIHAD, april 1988:

Appell fra den muslimske studentunionen i Skandinavia til muslimene i de skandinaviske land

Brødre i troen, dere som elsker Gud og hans Profet. Ingen av oss kan overse det som det muslimske afghanske folk har gjennomgått og fortsatt gjennomgår av undertrykkelse, voldtekt, og drap generelt. Alt dette er det Guds fiender, de ateistiske russerne, som har stelt istand. Og dette folket har ofret det kjæreste de eier og har med sin tro måttet tåle det intet folk kan tåle, alt for å forsvare sin religion, ære, og uskyldige barn, som rammes av de kriminelle russernes bomber og tanks. Elskede brødre ... å støtte jihad – etter å ha rene hensikter overfor Gud – er å forberede seg med makt og rytteri for å sette skrekk i Guds fiender og de som korrupperer verden ... altså å ta de nødvendige forholdsregler og skaffe seg de midlene som trengs for å kaste ut den brutale og undertrykkende fienden fra muslimenes land ... Men hvordan får vi til dette?? Får vi det til gjennom sympati og omtale alene? Eller ved å gjøre ytterligere ofre og gi mer penger og støtte på denne vei?

Kjære brødre i de skandinaviske land... Det vi hører om de hellige krigernes vanskelige kår tvinger oss til å tale til deres muslimske samvittighet til å ta deres ansvar overfor deres stridende brødre og deres barn, kvinner og søstre. Det minste vi kan gi, nest etter vårt liv, er penger. Den som ikke kan sette kursen mot jihadens land kan i alle fall støtte denne jihad med sine penger og eiendeler. Materiell støtte – kjære brødre – er sentralnerven – nest etter Guds – for de stridende. (Hvis de ber om hjelp fra dere i troen, er det pålagt dere å hjelpe).

Mediakomitéen

Muslimsk studentunion

Skandinavia

• *f* •